

Řízení o předběžné otázce čl. 267 SFEU

Úvodní poznámky – zajištění jednotného výkladu

- problémové otázky interpretace práva EU –
  - 1) je rámcové (obecné formulace)
  - 2) odlišná právní kultura a terminologie v jednotlivých zemích
- ESD a výklad práva
- Poznámky o výkladu SD EU

SEU - SFEU

Článek 19 SEU

1. Soudní dvůr Evropské unie zajišťuje dodržování práva **při výkladu a provádění** Smluv.

3. Soudní dvůr Evropské unie rozhoduje v souladu se Smlouvami:

b) na žádost vnitrostátních soudů o předběžných otázkách týkajících se výkladu práva Unie nebo platnosti aktů přijatých orgány...

Článek 267 SFEU

1. Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

a) výkladu Smluv,

b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie.

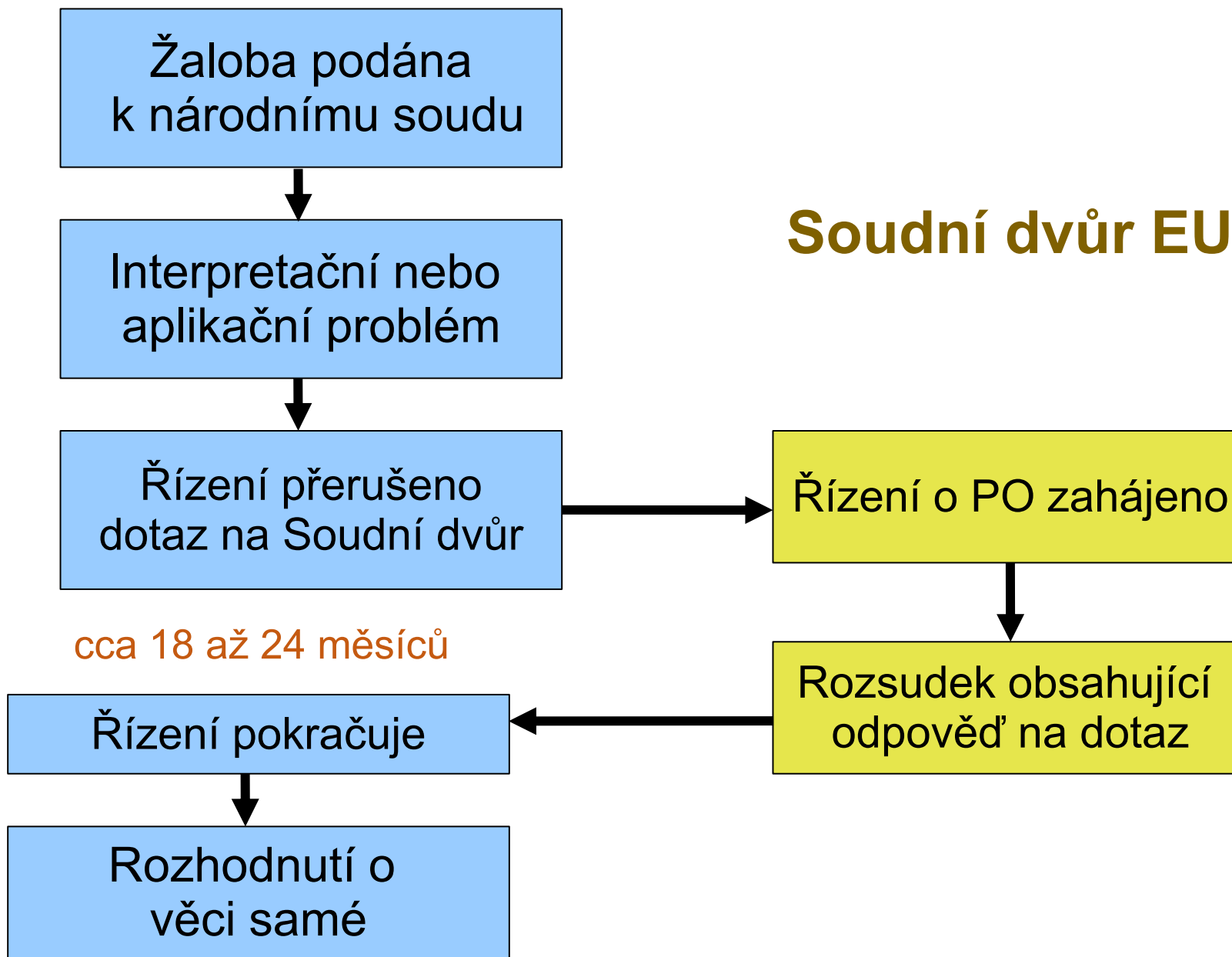
2. Vyvstane-li taková otázka před **soudem členského státu**, může tento soud, **považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné** k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o této otázce.

3. Vyvstane-li taková otázka při jednání před **soudem členského státu**, jehož rozhodnutí nelze napadnout **opravnými prostředky** podle vnitrostátního práva, je tento soud **povinen** obrátit se na Soudní dvůr Evropské unie.

4. Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, které se týká osoby ve vazbě, rozhodne Soudní dvůr Evropské unie v co nejkratší lhůtě.

Národní soud

Předběžná otázka

Jednotlivosti - 1

předběžná otázka = **problém** k vyřešení před rozhodnutím ve věci samé

forma podání k SDEU: **dotaz** ohledně výkladu nebo platnosti

„podání předběžné otázky“ = velmi nepřesná zkratka

preliminary reference, renvoi préjudiciel (předběžný odkaz ve formě dotazu)

- ***proces: přerušeni řízení před národním soudem***
- ***v ČR: existuje ve vztahu k Ústavnímu soudu (jen platnost)***
- ***podání otázky národním soudem je návrhem na zahájení řízení u SDEU***
- ***ESD jen určí, co má nebo nemá být aplikováno, nerozhoduje meritorně (ale - Cristini - 32/75)***
- **výklad - včetně přímého účinku = aplikace**
- **nelze zkoumat platnost primárního práva, jen sekundárního**
- **žádá národní soud, nikoli strana v řízení - není opravný prostředek proti podání nebo nepodání otázky**

Obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- *Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahuje kromě znění předběžných otázek položených Soudnímu dvoru:*
- a) **stručné vylíčení předmětu sporu**, jakož i rozhodných skutečností tak, jak byly zjištěny předkládajícím soudem, nebo alespoň vylíčení skutkových okolností, na kterých jsou otázky založeny;
- b) **znění vnitrostátních předpisů**, jejichž použití přichází v projednávané věci v úvahu, a případně příslušnou vnitrostátní judikaturu;
- c) uvedení **důvodů**, na základě kterých má předkládající soud **pochybnosti o výkladu nebo platnosti určitých ustanovení práva Unie**, jakož i vztah, který spatřuje mezi těmito ustanoveními a **vnitrostátními** právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení.

Jednotlivosti - 2

- Otázka by neměla směřovat k národnímu právu – národním právem se SDEU nezabývá.
- **Klasický dotaz:** Je možno ustanovení ... (práva EU) vykládat tak, že ... zahrnuje situace ... (národní právo) ?
- SD neodpovídá na dotazy obecné nebo hypotetické – jen na ty, které jsou nezbytné pro konkrétní národní řízení.
- **co je soud ? Vaassen - 61/65 - kritéria:**
- **Vaassenská kritéria** – soud je instituce, která
  - má zákonný základ
  - je nezávislá a rozhoduje nestranně
  - má trvalý charakter
  - má obligatorní jurisdikci (jurisdikci založenou zákonem)
  - řídí se v rozhodování zákonnými předpisy, tj. ne na základě volního uvážení (ex aequo et bono)
  - rozhoduje ve sporném řízení
- **102/81 Nordsee - rozhodčí soud ne, ledaže je soudní přezkum**

Jednotlivosti

- **co je soud podle třetího odstavce (povinnost) ?**
  - není-li možný opravný prostředek – ale jaký ?
- **Výjimky z povinnosti:**
- **acte clair 283/81 CILFIT (francouzská doktrina) - není třeba výkladu (již byl proveden nebo případ je nad slunce jasný)**
- **Podmínky pro acte clair:**
  - (1) porovnání znění aplikovaného předpisu EU ve všech oficiálních jazycích
  - (2) akcentace autonomních pojmů práva EU a
  - (3) specifický způsob interpretace norem práva EU.
- **acte éclairé – otázka již v minulosti vyřešena**
- **Článek 99 Jednacího řádu - Odpověď usnesením s odůvodněním**
  - ***Pokud se položená předběžná otázka***
    - *shoduje s otázkou, o níž již Soudní dvůr rozhodl,*
    - *pokud lze odpověď na tuto otázku jasně vyvodit z judikatury nebo*
    - *pokud o odpovědi na položenou předběžnou otázku nelze rozumně pochybovat,****může Soudní dvůr kdykoli na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením s odůvodněním.***
- **Soudy nižší (odst. 2): není povinnost, ale ...**
  - **pochybnosti o platnosti aktu**
  - **odchylka od ustálené judikatury**

Příklad acte éclairé

- [C-282/06, Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním \(OSA\) v. Miloslav Lev](#) - předložil v červnu 2006 Krajský soud v Praze ve znění:
- *Má autor podle práva Evropské unie - směrnice ES 2001/29 - právo na odměnu při provozování díla rozhlasem nebo televizí provozovatelem zařízení, sloužícího k ubytování i případně, že je televizor či rozhlasový přijímač umístěn v soukromé části ubytovacího prostoru (na pokoji)?*
- *Je ustanovení § 23 autorského zákona 121/2001 Sb. v novelizovaném znění zákonem č. 81/2005 Sb. v rozporu s komunitárním právem ES?*
- Vyřešeno usnesením odkazujícím na nedávné rozhodnutí ve věci [C 306/05, Sociedad General de Autores y Editores de España \(SGAE\) v. Rafael Hoteles SA](#), že vysílání v hotelových pokojích a hotelech obecně je "sdělováním" obsahu děl veřejnosti, pro které je třeba souhlasu autora.

Jednotlivosti

- **ZRYCHLENÉ ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE** (*zjednodušení řízení*)
- Článek 105 Jednacího řádu (resumé)
- Předseda Soudního dvora může rozhodnout o projednání předběžné otázky ve zrychleném řízení, pokud povaha věci vyžaduje, aby byla projednána bez zbytečného odkladu.
- Předseda může vyzvat účastníky, aby své spisy nebo písemná vyjádření omezili na podstatné právní aspekty žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- Soudní dvůr rozhodne po vyslechnutí generálního advokáta.

- **NALÉHAVÉ ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE** (*přednostní zpracování*)
- *čl. 267-4. Vyvstane-li taková otázka (výklad, platnost) při jednání před soudem členského státu, které se týká osoby ve vazbě, rozhodne Soudní dvůr v co nejkratší lhůtě.*

České vrcholné soudy

- NSS: již téměř 20 předb. ot.
  - krajské soudy ve správním řízení: nejsou povinny
  - další důvod předložení: autorita SD
  - válka soudů
- NSS a Ústavní soud – „slovenské důchody“
  - doplatek Čechům zaměstnaným na Slovensku před 1993
  - NSS: ano – SD: Landtová C-399/09
  - Ústavní soud: ne – SD překročil pravomoci – není to mezistátní (unijní) problém